

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

Transformational Leadership in the 21st Century of the School Administrators

under Khon Kaen

Secondary Educational Service Area Office

สุพจน์ ปลื้มจิตร¹ และวิเชียร รุ้ยยืนยง²

Supoj Pluemchit¹, and Wichian Rooyuenyong²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹Student, Master of Educational Program in Educational Administration Northeastern University.

²Lecturer, Master of Educational Program in Educational Administration Northeastern University.

อีเมล: supoj.sp35@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

1 มีนาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

8 มิถุนายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

27 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 272 คน รวมทั้งหมด 356 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางตามแนวคิดของ Taro Yamane และได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนและแต่ละชั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การทดสอบค่าที (t-test) และ (F-test) ใช้ทดสอบตัวแปรอิสระ ที่จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One- Way ANOVA (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

The research entitled “Transformational Leadership in the 21st Century of the School Administrators under Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office” aimed to: 1) study the transformational leadership level of the school administrators under Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office and 2) comparing the transformational leadership level of the school administrators under Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office, divided by the positions, experiences in working and school sizes. The research samples included 84 school administrators and 272 teachers under Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office, with the total number of 356 cases, derived by the stratified random sampling technique, depended on the school sizes with each level using the simple random sampling based on the proportion. The research instrument was a 5-rating scale questionnaires and an open-ended form. The statistics for analyzing the interrelation among the variables for the hypothesis testing contained the t-test and F-test for testing three groups and upper of independent variables with the One-Way Analysis of Variance.

The research findings revealed that:

1. The analysis results of studying the transformational leadership in the 21st Century of the school administrators under Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office, exposed in overall was at a high level.

2. The comparative results of the transformational leadership in the 21st Century of the school administrators under Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office, divided by the positions, experiences in working and school sizes found the differences at the statistically significant level of .05.

Keywords: Transformational Leadership, School Administrators, the 21st Century

บทนำ

ท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ในทุกด้านของโลกยุคศตวรรษที่ 21 ไทยรับมือและจัดการกับความท้าทายบนพื้นฐานของ การพัฒนาอย่างยั่งยืน (ตอน ประมัตถ์วินัย, 2562) กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก มีแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน เตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 มี 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ดังนั้น สถานศึกษา ต่าง ๆ ควรมีการแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา ของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายการศึกษาไว้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสันติภาพ การก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม และการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การที่จะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้จะต้องอาศัยปัจจัยหลายประการหนุนเสริมและเป็นไปในลักษณะองรวมเพื่อจะบรรลุเป้าหมายของการศึกษาที่ยั่งยืนสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาแนวพุทธศาสตร์ที่เชื่อว่ามนุษย์เป็นเวไนยสัตว์ หมายถึง สัตว์ที่สามารถฝึกฝนตนเองได้สามารถยกระดับความคิดและจิตวิญญาณให้สูงกว่าสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ โดยอาศัยกระบวนการทางการศึกษาสู่ความเจริญงอกงามของชีวิตในทุก ๆ ด้าน (ธีระ รุญเจริญ, 2557)

ผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาดตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กร และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น (สมหมาย อ่าตอนกลอย, 2556) จึงมีผู้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับอภิสิทธิ์ ทนคำดี (2560) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้นำที่มีบารมีและอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของผู้ตามโดยการใช้การจูงใจ การสร้างแรงบันดาลใจรวมถึงความต้องการที่จะประสบความสำเร็จเกินกว่าสิ่งที่คาดไว้ในเบื้องต้น ซึ่งเกิดขึ้นจากความไว้วางใจ ความศรัทธาและยอมรับนับถือด้วยความเต็มใจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร ส่วนสิดอำไพ เต็มสุลวัน (2561) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ผู้กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามให้ตระหนัก ถึงภารกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร อีกทั้งยังมีการพัฒนาความสามารถใน

การทำงานและพยายามทำงานให้บรรลุถึงผลสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น สำหรับวิจารณ์ พานิช (2558) ได้สรุป การบริหารสถานศึกษาในไทยในการบรรยายแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การบริหาร สถานศึกษาในไทย ต้องมีการบริหารการสร้างคนให้เป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลง ที่พัฒนาครบด้าน เพื่อสร้าง 3L คือ Student Learning, Teacher Learning และ Systems Learning ต้องบริหารให้ได้ระบบการศึกษาที่ รับผิดชอบต่อผลงานในทุกระดับ ทุกด้าน และระบบที่เปิดและมีปฏิสัมพันธ์รอบด้าน คือ มีการเชื่อมโยงกับสังคม เป็น Change & Learning Management การบริหารการศึกษาในไทยต้องบริหาร เพื่อเรียกคุณค่าและศักดิ์ศรี ของสถาบันวิชาชีพของครูให้ต่อเนื่องและยั่งยืน พรชัย เจตมานัน (2560) ได้กล่าวถึง ทักษะของภาวะผู้นำศตวรรษ ที่ 21 ที่จะประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ได้แก่ การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพสูง การวางแผน การแก้ปัญหาการกำกับ การปฏิบัติงาน การสื่อสารที่ดี การสร้างสัมพันธ์ การสอนงานการสร้างสังคม การตัดสินใจการกระตุ้นจิตใจ การคิดเชิงสะท้อน การจัดการตนเอง การใช้เทคโนโลยี การเรียนการสอน ความฉลาดทางอารมณ์ การบริหารที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์

การที่สถานศึกษาจะดำเนินการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งใน การขับเคลื่อนสถานศึกษา ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ และมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งองค์ประกอบ ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นิพนธ์ วรรณเวช (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มี ประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล 2) การตัดสินใจ 3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 4) การกำหนดวิสัยทัศน์ 5) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 6) การบริหาร ทรัพยากรในองค์กร 7) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 8) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 9) การพัฒนา บุคลากรในองค์กร 10) การสร้างวัฒนธรรมองค์กร รุ่งอรุณ หงส์เวียงจันทร์ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันตก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 3) ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 5) ด้านการสร้างทีมงาน เพื่อใช้ในการศึกษาภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการจะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำ

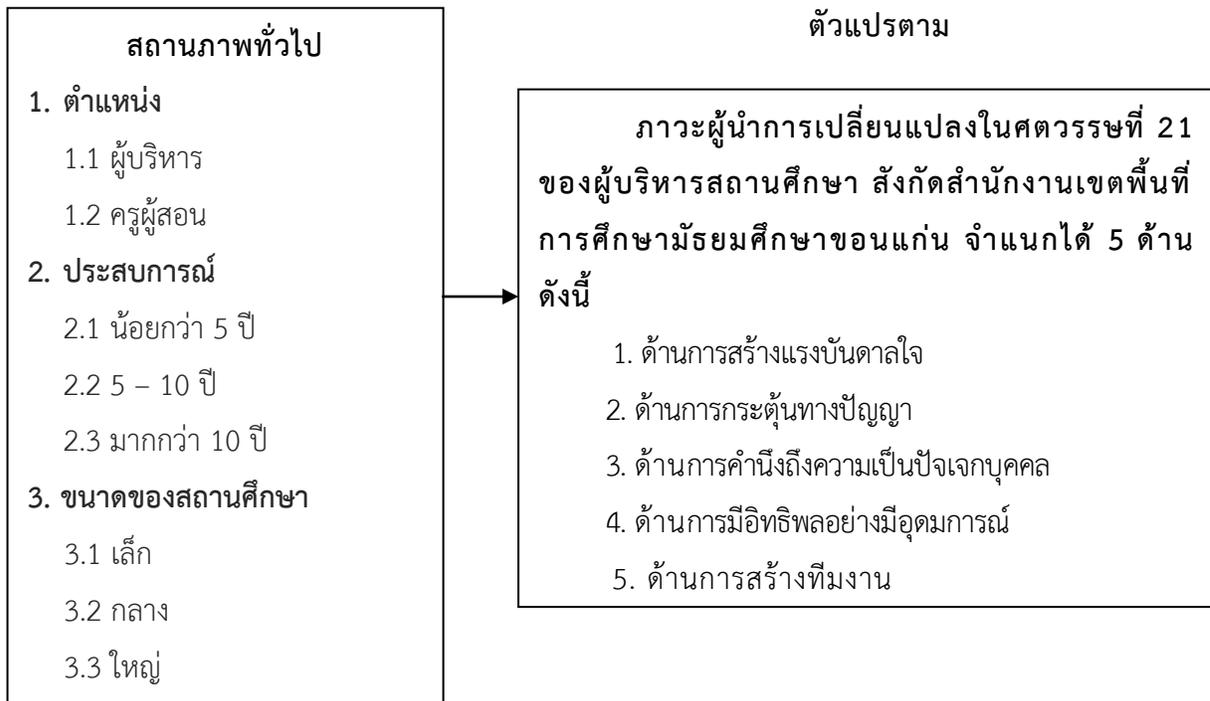
การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ทางการวิจัยทางการบริหาร การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการศึกษา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2. ผู้บริหารสามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เพิ่มมากขึ้น

3. เขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาทักษะของบุคคลอื่นจะเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานขององค์กรต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวนโรงเรียน 84 โรงเรียน ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 176 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,163 คน รวมทั้งหมด 3,247 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 คน และครูผู้สอนจำนวน 272 คน รวมทั้งหมด 356 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางตามแนวคิดของ Yamane, (1973) และและได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 3) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 5) ด้านการสร้างทีมงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การทดสอบค่าที (T-test) และ (F-test) ใช้ทดสอบตัวแปรอิสระ ที่จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One- Way ANOVA (One-Way Analysis of Variance)

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามทั้งหมด มาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบของแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและหลักการวิจัยแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบแล้วนำกลับมาแก้ไข ปรับปรุง โดยใช้เกณฑ์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตรงกันทั้ง 3 ท่าน
3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ (Item-Objective of Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์ 0.50 - 1.00 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง โดยใช้เกณฑ์ตามข้อ 2
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จัดเก็บข้อมูล (Try-Out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา รองลงมาคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการสร้างทีมงาน ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการสร้างทีมงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาโดยรวมแสดงให้เห็นว่าระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.2 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการสร้างทีมงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาโดยรวมแสดงให้เห็นว่าระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.3 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาครูโดยการฝึกอบรม และด้านการพัฒนาครูโดยการเป็นพี่เลี้ยง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาโดยรวมแสดงให้เห็นว่าระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างแรงจูงใจให้เกิดกับผู้ร่วมปฏิบัติงาน ทำให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม หุ่นเททั้งกำลังกายและกำลังใจ ซึ่งการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่ดีนั้น ประกอบด้วย

การเป็นผู้ที่มีที่อยู่ในตัว เป็นที่นำเคารพนับถือ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม น่าเชื่อถือ เป็นที่ไว้วางใจได้ เป็นผู้ที่มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถกำหนดแนวทางและทิศทางของสถานศึกษาให้ก้าวไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ให้การสนับสนุน ดูแลและปฏิบัติต่อบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน รับรู้ปัญหาและสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาระดับต้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความคิดและมุมมองใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา ดังนั้นการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องใช้ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นเครื่องมือในการชักจูงและโน้มน้าวให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานมีความเห็นและปฏิบัติตามความต้องการของตนได้ โดยอาศัยการใช้สภาพแวดล้อมขณะนั้นเข้ามาช่วยเหลือ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสถานการณ์แวดล้อมจะเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่าผู้นำมีคุณสมบัติการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของผู้นำอีกด้วย และผู้นำที่ฉลาดและมีไหวพริบต้องเป็นผู้ที่สามารถในการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล สามารถร่วมทำงานกับผู้อื่นจนสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ คอยชี้แนะ ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิศาชล นามสาย และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับ ค่าสูงไปหาค่าต่ำดังนี้ คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริหาร การเปลี่ยนแปลง ด้านภาวะผู้นำ ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ในการบริหาร และด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของอรสา มาสิงห์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา สรุพบว่า ผลการศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานวิชามีความเห็นสอดคล้องกันว่าทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการวางแผน ทักษะการสร้างทีมงาน และทักษะการแก้ปัญหา ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 2 ทักษะ คือ ทักษะการสื่อสารและทักษะการจูงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ สารสมัคร (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kuhnert and Lewis (1987) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงกว่าภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน คือ ผู้นำในลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีลักษณะการทำงานด้วยแรงจูงใจเพื่อ

ผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ในขณะที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับพัฒนาที่สูงขึ้นไป จะไม่คำนึงถึงความต้องการของตนเอง แต่จะเห็นคุณค่าของหมู่คณะและหน่วยงาน ซึ่งเป็นคุณค่าและคุณธรรมที่สูงกว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเสียสละผลประโยชน์ของตนเอง ก้าวเข้าถึงจิตใจของผู้ตาม กระตุ้นให้ลูกน้องเห็นคุณค่าของควมมีอุดมคติ ศักดิ์ศรี เพื่อที่จะไม่ได้ทำงานตามหน้าที่เพียงพอเงินเดือน หรือผลตอบแทนไปวัน ๆ อีกทั้งพยายามเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดการยอมรับและทำงานจนบรรลุเป้าหมาย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มุมมองในการทำงานปฏิบัติงานตามแผนงานที่แตกต่างกันตามตำแหน่ง หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวิทย์ ศรีจันทร์ (2558) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษา พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษาถึงสภาพปัจจุบันตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา 3 ประเภท ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ F พบว่า สภาพปัจจุบันด้านภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ด้านมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านมีวิสัยทัศน์ ด้านกล้าตัดสินใจ กล้าคิด พูด ทำ ด้านมีทักษะในการสื่อสาร ด้านทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย และด้านสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ ทีมงาน ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 ประเภท สถาบันอุดมศึกษา มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ สารสมศรี (2563) ได้ทำ การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ทำให้มีความชำนาญในด้านต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาตนเอง ทั้งการฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะและ

ประสบการณ์ที่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนิศาชล นามสาย และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ สารสมัคร (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิวัฒน์ จุลสุวรรณ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเนื่องมาจาก ขนาดของโรงเรียนย่อมมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ด้วยบริบทที่แตกต่างกันของขนาดสถานศึกษา ผู้บริหารและครูอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิศาชล นามสาย และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพรรณ สุขเกิด (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 พบว่า คุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา และจังหวัด โดยค่าเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายของทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตามได้ มีความสม่ำเสมอมากกว่าการเอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์ที่วิกฤติ ควรมีศีลธรรมและจริยธรรมสูง เพื่อการบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงานร่วมกัน จึงจะรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์กรได้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงความสามารถในการสร้างสรรค์โอกาสใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และความก้าวหน้าสำหรับโรงเรียนและเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูและบุคลากรในการพัฒนา สร้างสรรค์โรงเรียนตลอดจนสร้างแรงบันดาลใจแก่คณะครู ด้วยการอธิบายถึงวิสัยทัศน์หรือภาพในอนาคตของโรงเรียนที่ได้วางเป้าหมายไว้เพื่อให้ผู้ตามมองเห็นเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน

1.3 ผู้บังคับบัญชาต้องหาวิธีหรือกลยุทธ์การดำรงรักษาไว้ ส่วนรายการที่เป็นลำดับสุดท้ายในแต่ละด้านควรใช้กลยุทธ์แก้ไข ปรับปรุง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา นอกเหนือจากองค์ประกอบ 5 ด้าน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.3 ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ทั้งหมด ผู้มีพระคุณท่านแรกที่ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง คือ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง โดยเอาใจใส่ตรวจแก้วิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดและให้กำลังใจตลอดมา เป็นที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือด้านวิจัยและให้คำปรึกษาแนะนำแง่คิดต่าง ๆ จากประสบการณ์ของท่าน นอกจากนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบเกี่ยวกับการปรับปรุงเครื่องมือใน

การวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ขอนแก่นทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัย
 ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา คุณค่าอัน
 เกิดจากงานวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านเพื่อเป็นแนวทางใน
 การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา*. (รายงานการศึกษา).
 แนวโน้ม การพัฒนาคุณภาพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 (ฉบับย่อ) . สถาบัน
 พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. 2557.
- ดอน ปรมัตถวินัย. (2562). *การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2565, จาก
<https://d.dailynews.co.th/foreign/734317/>
- ธัญวิทย์ ศรีจันทร์. (2558). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการ
 องค์การนิสิตนักศึกษาสาร. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 29 (2), 139-156.
- ธีรศักดิ์ สารสมักร. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. ใน *การประชุมวิชาการและนำเสนอ
 ผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5, วันที่ 9 พฤษภาคม 2563*. อุบลราชธานี :
 มหาวิทยาลัยราชธานี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- นิพนธ์ วรรณเวช. (2560). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
 พื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(1), 94 - 97.
- นิตาชล นามสาย และคณะ .(2562). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏสกลนคร*, 9(30), 243.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรชัย เจดามาน. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0*. สืบค้นเมื่อ
 5 มกราคม 2565, จาก <http://www.kroobannok.com>.
- รุ่งอรุณ หงส์เวียงจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสารสนเทศ*, 16(1), 132 -135.

- วิจารณ์ พานิช. (2558). *แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. สงขลา: สำนักงานเลขาธิการ
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 7(1), 6 - 7.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). *การดำเนินงานของ
รัฐบาล : พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ครบรอบ 1 ปี (12 กันยายน 2557-12
กันยายน 2558) / สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี*. (รายงาน). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สิตอำไพ เต็มสุลิวัน. (2561). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลองค์กรแผนกโยธาธิการและขนส่ง
แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- สุภาพรรณ สุขเกิด. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ
คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ และคณะ. (2563). การศึกษาภาวะผู้การเปลี่ยนแปลงตามความคิดเห็นของครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมหาจุฬานาคร
ทรรศน์*, 7(5), 190.
- อภิสิทธิ์ ทนคำดี. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- อรสา มาสิงห์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21*. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย
สวนดุสิต*, 13(2), 112.
- Kuhnert, K. w., & Lewis, P. (1987). Transactional and Transformational leadership : A constructive
developmental analysis. *Academy of Management Review*, 12, 648 –657.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed). New York: Harper and Row
Publications.